

1 januari 2026 – Nieuwjaarsdag

IK BEN HET BEGIN EN HET EINDE

Jesaja 44, vers 6 t/m 8
Openbaring 22, vers 12 t/m 16

Tijdens de Adventsdiensten en ook tijdens de zangdienst op Tweede Kerstdag heb ik steeds iets uit het boek Openbaring gelezen. Nu, in het boek Openbaring komen wij een aantal keren de uitspraak 'Ik ben de Eerste en de Laatste' tegen. In Openbaring 22 dat wij zojuist hebben gelezen kwamen wij deze uitspraak zelfs tegen in maar liefst drie variaties, waardoor het heel grote nadruk krijgt: 'Ik ben de alfa en de omega'. (Alfa en omega zijn de eerste en de laatste letter van het Griekse *alfabet*, dus: 'Ik ben a tot z'.) Ik ben de alfa en de omega. De Eerste en de Laatste'. 'Het begin en het einde'. Ik wil met u bekijken, wat deze uitspraak te zeggen heeft: wat betekent het om aan het begin van het nieuwe jaar te lezen dat *Jesus* het begin is? Wat heeft het ons op deze eerste dag van het jaar te zeggen dat *de Heere* de Eerste en de Laatste is?

We gaan dit bekijken vanuit die tekst uit Openbaring, maar ook vanuit het boek Jesaja, want ook in het Oudtestamentische boek Jesaja horen wij de Heere God meerdere keren zeggen dat Hij de Eerste en de Laatste is. Waarschijnlijk zijn de uitspraken uit het boek Openbaring afkomstig vanuit dit boek Jesaja, het hoort dus helemaal bij elkaar. ' Voor deze preek heb ik drie punten als kapstok, want ik denk dat er drie belangrijke dingen vanuit het 'Ik ben de Eerste en Ik ben de Laatste' zijn te zeggen. Daarom als kapstok drie punten, namelijk: *ontzag*, *ontmaskering* en *ontspanning*.

Als eerste punt 'ontzag'. Want bij mij begint het vaak te duizelen als ik het probeer voor te stellen dat God het begin van alles is. Van alles wat leeft, alles wat wij zien, van alles wat er bestaat en heeft bestaan en zal bestaan: God is het begin, gaat aan dat alles vooraf, ergens heel ver terug, voorafgaand aan alles staat de God van alle eeuwigheid. En God is ook het einde. Die duizenden jaren menselijk leven, die miljoenen jaren van het heelal..., alles vindt uiteindelijk zijn doel, bestemming, gaat terug tot..., of in ieder geval: het einde van alles is in God. *God omvat alles*.

Je kunt je soms klein voelen in een groot gezelschap. Ik voel als mensje mij helemaal nietig in deze enorm grote wereld. Maar voor het aangezicht van God..., daar zijn geen woorden voor hoe klein wij zijn.... en hoe groot God dus is. Ik denk dat mede daarom *Jesus* deze woorden 'Ik ben de Eerste en de Laatste' aan het einde van het boek Openbaring nog een keer in de mond neemt. Eigenlijk onderbreken deze woorden het betoog. In vers 12 zegt *Jesus*: 'Ik kom spoedig en Mijn loon is bij Mij om aan ieder te vergelden zoals zijn werk zal zijn'. Vers 14 sluit daar naadloos op aan: Zalig (gelukkig) zijn zij die Zijn geboden doen. (Want ja: zij zullen daarvoor dus beloond worden.) Maar daartussen staat dan opeens vers 13: 'Ik ben de alfa en de omega. Het begin en het einde. De Eerste en de Laatste'. Ik denk: om ons te laten voelen, om het helemaal door je heen te laten gaan hoe ontzag-

wekkend groot God is..., die straks alles zal voleindigen en met Wie wij hebben te doen. Dat haalt even jezelf helemaal uit het centrum en plaatst God middenin het centrum en aan het begin en aan het eind en... Deze tijd die wij krijgen, elke dag van dit jaar dat u en ik mogen ontvangen, dat is helemaal van God. En voor God. En tot God. Je kunt niet buiten Hem om. Je kunt Hem ook niet buiten je leven houden. Want je hele leven, dat kruimeltje levenstijd, is in handen van en omvat door God Die het begin en het einde van alles is.

Ik hoop dat wij daarom in diep ontzag zullen leven, elke dag van 2026. In verwondering dat je mag leven, dat je er bent. En in nederigheid ook: het gaat niet om mij, het draait niet om mij. Misschien klinkt dat belerend als ik het zo zeg, alsof ik denk dat u uzelf zo heel belangrijk vindt – vat het niet zo persoonlijk op - maar volgens mij hebben wij half niet door hoezeer wij onszelf als mensen in het middelpunt hebben geplaatst van heel ons denken, van heel de wereld. Maar *Hij* is het begin. En het einde. Hij is – met de woorden van het eerste lied – oorsprong, doel en zin. We moeten daarom echt het zwaartepunt van onze aandacht verleggen..., naar Hem..., zodat alles in de juiste proporties komt. En dat helpt je in je keuzen. In waar je je op gaat richten dit jaar. In waar je je door laat leiden, wat je gedachten in beslag neemt en wat gewoon minder aandacht nodig heeft dit jaar. Niet mijn doelen, niet mijn beleven, niet mijn sores..., *Hij* is het begin en einde en het alles.

Ontzag dus. Verwondering. Nederigheid. Het aanvaarden dat je dus ook echt niet alles zult begrijpen. Het ontzag voor Degene Die het begin en het einde is, helpt je ook om wat nuchter om te gaan met je kwetsbaarheid en met je vergankelijkheid. Het voorkomt teleurstellingen, want – ja, ik hoop het niet hoor - het kan zijn dat je dit jaar ziek wordt. Of dat je niet kunt

blijven wonen, waar je woont. Of dat iemand u of mij zal ontvallen. Of dat het voor mijzelf het laatste jaar zal zijn. Ik wens u een voorspoedig en rijk 2026 toe, maar we gaan het jaar tegemoet in kwetsbaarheid en vergankelijkheid. Wij zijn zulke kleine elementjes in het grote geheel van Gods weg, Gods plan, Gods wereld, het leven waar Hij het begin en einde van is.

Je hoeft echt niet tegen jezelf te zeggen dat je dus helemaal niets voorstelt – nee, God heeft oneindig veel waarde aan je leven toegekend, je mag er voor Hem zijn op deze wereld, Hij wil dat u hier en nu leeft! – maar *leef in diep ontzag voor het begin en het einde van alles, in diep ontzag voor Hem, in dankbaarheid en verwondering*.

We gaan naar het volgende punt:

Ik vind het indrukwekkend hoe het boek Openbaring laat zien hoe er aan het einde van deze wereldtijd een scheiding zal zijn. Degenen die dicht bij *Jesus* zijn gebleven, die trouw zijn gebleven, die mogen de poorten van de stad binnen gaan, zo lazten wij. Maar buiten die stad zijn de honden – dat klinkt voor ons misschien heel erg hard en er zit ook wel een stukje scherpste in, maar het was ook gewoon het straatbeeld van toen: buiten de stad leefden de honden. Niet als lieve huisdieren met een chip en een hondenpaspoort, maar als onreine dieren die mogelijk ook ziekten bij zich droegen. Maar als dan

vervolgens een hele catalogus van mensen wordt opgesomd die buiten de stad moeten verblijven – tovenaars, ontuchtplegers, seksverslaafden, moordenaars, afgodendienaars – dan wordt dat samengevat of in ieder geval afgesloten met ‘ieder die de leugen liefheeft en doet’. Nu, eigenlijk hè hebben al die afgoden en al die verleidingen in de wereld te maken met leugen. Met onwaarheid. Ze schilderen je een onwerkelijke werkelijkheid voor. Ze bedriegen je. Je komt er bedrogen mee uit. Nu, zeker in onze tijd is dat volgens mij een ingewikkeld iets, want het lijkt steeds ingewikkelder te worden om echt van onecht te onderscheiden. Door alle AI-gegeneerde beelden en reclames. Door fakenews. Door het hallucineren van chat-GPT en andere AI. ... Ik denk dat de uitspraak ‘Ik ben de Eerste en de Laatste’ ons daarvoor ook wil waarschuwen, want in het eerste stukje dat wij uit de Bijbel hebben gelezen, Jesaja 44, worden de luisteraars gewaarschuwd om echt God van de andere goden te onderscheiden. Er zijn eigenlijk niet eens andere goden, zo moest Jesaja het volk vertellen. *God* is het begin en het einde. Die andere goden zijn niets. En dan – maar dat hebben wij niet meer gelezen – schetst Jesaja heel uitgebreid hoe die andere goden gewoon door mensen worden gemaakt: een stukje hout, de ene helft wordt tot godenbeeld verheven en de andere helft gebruikt men als brandhout om een stukje vlees mee te braden. Besef dat die andere goden dus helemaal niets zijn! Er is maar één God, de Eerste en de Laatste en buiten Hem is er geen. Laat je niet bedriegen! Bedrieg jezelf niet!

Nou, dat wil ik u ook meegeven voor 2026. En daarom heb ik het woord ‘ontmaskeren’ als tweede haakje van de kapstok gekozen. Ontmasker de goden van deze wereld. Laat je niet bedriegen. Laat je niet meenemen, inpakken. Laat je niet imponeren, van je stuk brengen, je misschien tot geloofstwijfel brengen door alle grote machten en krachten die in deze wereld de dienst lijken uit te maken. Ik las laatst dat de zilverprijs wereldwijd steeg door een uitspraak van Elon Musk op X. Eén tweet van een man die in twee seconden weer wat op zijn laptop heeft getypt en de hele wereldeconomie is gelijk weer in rep en roer. Het is toch ongelooflijk? Nu, dit is gewoon de economie waarschijnlijk en ik ben geen econoom, maar *wat laten wij ons meenemen, gezeggen, bang maken soms ook, toch?* Ik citeer even Bavinck, een zendingspredikant die een mooi boek heeft geschreven over Openbaring. Hij schrijft al een aantal decennia geleden: *Ieder die alleen de wereldgeschiedenis zelf ziet, raakt op den duur verblind, betoverd, verward. Alleen wie begrijpt dat de geschiedenis alleen een fragment is van een veel omvangrijker gebeuren en wie weet dat in dat omvangrijke gebeuren de heerlijkheid van Christus allesbeheersend is, die maakt zich niet overmatig bezorgd en die laat zich niet opzij drukken door demonische machten.*

Zullen wij met elkaar de machten ontmaskeren. Paulus is ons voorgegaan. Hij ging midden in zijn Romeinenbrief het uitzingen, jubelen: *want ik ben ervan overtuigd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch krachten, noch tegenwoordige dingen, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Heer. Hij is HEER!* Niet mijn baan. Niet de economie. Niet mijn ziekte. Niet mijn gewaardeerd worden. Niet mijn ballast. Niet wie dan ook... *Hij* is het begin en het einde.

Heb ontzag voor God. En ontmasker de nepgoden. Daarom klinkt steeds in de Bijbel de uitroep ‘Ik ben de Eerste en de Laatste’. Goed om zo het jaar 2026 welbewust te beginnen. Maar er is nog een reden waarom dit steeds bij Jesaja en in Openbaring klinkt. En dat is: om vooral vol te kunnen houden in geloof. Ik zou daarom willen zeggen: ga dit jaar 2026 vooral ook wat *ontspannen* tegemoet, want: Hij is de eerste en de laatste. Alles is in Zijn handen. Jesaja moest dit vertellen tegen een volk dat in ballingschap zou gaan: meegenomen, ingelijfd in het grote rijk van de Poetin uit de zesde eeuw voor Christus. En zij hadden te gaan. Ze konden er niets tegen beginnen. Het leek gewoon te gaan zoals het ging, gewoon de alledaagse politiek met haar onderdrukkers en haar onderdrukten. En toch: ‘vergeet niet dat Ik de Eerste en de Laatste ben’, zei God. Johannes moest eeuwen later deze woorden in het boek Openbaring doorgeven aan de christelijke gemeenten die aan de vooravond van een geloofsvervolgung stonden. Ook zij zouden een zware tijd tegemoet gaan en het maar moeten ondergaan. En toch: ‘vergeet niet dat Ik de Eerste en de Laatste ben’. Nu, ik weet niet aan welke vooravond wij staan. Hoe rustig 2026 met al die machten zal verlopen, of hoe het onverwacht heel anders kan uitpakken. Maar vergeet niet dat Hij de Eerste en de Laatste is.

Want ook dit jaar – voor ons weer een heel jaar – is voor God een momentopname in het grote project dat Hij met ons en met deze wereld doorloopt. Het volk Israël moest dat geloof in Hem Die de eerste en de laatste is, zoals Jesaja had gezegd, volhouden tijdens 70 jaar ballingschap. Ik probeer mij dat voor te stellen hoe dat moet zijn geweest, als je je leven lang moet blijven hopen, wachten en je probeert je vast te houden aan Gods beloften, zonder dat er ook maar iets aan die ballingschap verandert in je levensdagen. Maar dan is het dus echt belangrijk om verder te kijken dan je eigen leven. Naar de beloften van God Die aan je leven vooraf zijn gegaan – al die beloften in de Bijbel en die met je doop, aan het begin van je leven, ook over ons zijn uitgesproken. En om tegelijkertijd te blijven uitzien naar dat moment dat God die het einde is ook alles tot het einde zal brengen. Probeer zo in ontspanning te staan dit jaar, ziende op Hem Die het begin en het einde is. Ja, wat er allemaal lukt of niet helemaal lukt of mislukt. Wat er van je verwachtingen uitkomt, of wat er onverwacht op je pad komt. Ik hoop dat het een voorspoedig jaar zal zijn voor u en jou. Maar de zin van het leven ligt niet in dit jaar dat voor je ligt. Kijk breder. Kijk verder. Naar het begin en het einde. Naar God Die alles omvat. Naar Jezus met het Kerstfeest midden in deze tijd is gekomen en Die nu op de laatste pagina van de Bijbel uitroept: Ik ben de alfa en omega, het begin en het einde, de Eerste en de Laatste. Ons leven is door Hem gedragen... en bevrijd van de machten. En wij worden door Hem door de tijd gedragen. Want de hele tijd, ook dit jaar 2026, is van Hem. Hij staat met ons aan het begin... en Hij zal ook aan het einde van 2026 staan.

*Leef daarom vol ontzag voor Hem...,
ontmasker de machten en goden van deze wereld...
en ga ontspannen het jaar te tegemoet, want:
in vertrouwen op Hem Die het begin en het einde is.*

*Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf //
06- 40 63 29 38 // dekruijf@live.nl*